

FFREKENEN

MBO niveau 3

proefhoofdstuk 7

Oppervlakte basis

VOORWOORD

Voor je ligt een proefhoofdstuk uit de activiteitenboeken van de rekenmethode ff Rekenen MBO. ffRekenen MBO bestaat uit een complete digitale leergang met volgsysteem én een complete leergang in de vorm van activiteitenboeken met uitgebreide didactische handleidingen en antwoordenboeken. Je kunt dit materiaal voor het cursusjaar 2021/2022 gratis aanvragen via helpdesk@ffrekenen.nl. Je krijgt het dan digitaal toegezonden.

In de didactische handleidingen vind je compacte lessenplannen met hints en (extra) praktische opdrachten voor échte en realistische rekenactiviteiten voor groepen studenten.

De opdrachten zijn gericht op een mengvorm van praktisch en samenwerkend leren.

Juist zwakke rekenaars hebben daar veel baat bij, omdat hiermee de abstractie van het rekenen wordt doorbroken.

Bovendien motiveert het studenten, als er meer te doen is dan werken met een boek of computer. Dat maakt dit activiteitenboek anders dan alle andere werkboeken.

Afhankelijk van je beschikbare tijd en didactische wensen, kun je van dit activiteitenboek dus een echt 'doeboek' maken of je juist beperken door geen (extra) opdrachten uit de handleiding uit te voeren.

Door digitaal met papier te combineren kun je een optimale mix voor alle onderwijsomstandigheden en leerstijlen samenstellen.

De software is uitermate geschikt om er studenten zelfstandig mee te laten werken, vanwege de sturende micro-feedback per opgave. Studenten kunnen daardoor niet vastlopen in hun leerproces. Met behulp van het geavanceerde volgsysteem is het eenvoudig mogelijk om op afstand toch de voortgang per instelbare periode vast stellen en (voor groepen) knelpunten in de leerstof op te sporen. Daardoor kun je gericht aandacht besteden aan die onderwerpen.

ffRekenen beschikt voor gebruikers van de methode ook over een toetsenbank met:

- instaptoetsen niveau 2, 3 en 4
- diagnostische Domeintoetsen waarmee hiaten in kennis en vaardigheden worden opgespoord.

Een activiteitenboek bevat een aantal BLOKKEN. Deze corresponderen 1 op 1 met de blokken in de software.

Ieder BLOK bestaat uit vier onderdelen:

- Voorkennis → gericht op het activeren van bijbehorende voorkennis
- Theorie → een samenvatting van de belangrijkste theorie met verwijzingen naar uitlegfilmpjes
- Basis → eenvoudige opdrachten om kennis te activeren en oefenen
- Toepassen → complexere opgaven om inzicht te verwerven

Je kunt nadere informatie inwinnen over onze methode door een mail te sturen naar helpdesk@ffrekenen.nl of te bellen met onze helpdesk 030 3031499.

De auteurs, voorjaar 2022

Colofon

Titel: Rekenen Activiteitenboek niveau 3

Auteurs: Ruud Alers, Ruben IJzerman, Kees Hoogland e.a.

Vormgeving: Caro Grafico Grafisch Ontwerp

© intraQuest, Giessenburg, 2022

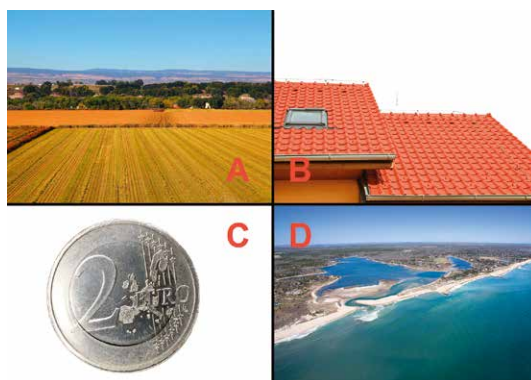
ICT voor dit blok
5900

VOORKENNIS

OPDRACHT 1 Reken om.

0,3 kilometer = _____ hectometer   1450 centimeter = _____ meter
120 mm = _____ decimeter   93 centimeter = _____ decimeter
0,7 hectometer = _____ meter   85 hectometer = _____ kilometer
6700 meter = _____ kilometer   0,8 kilometer = _____ meter

OPDRACHT 2 Zet de letters bij de juiste oppervlakte.

500 mm² → _____
100 ha → _____
90 km² → _____
30 m² → _____
1 km² → _____
5 cm² → _____
9000 ha → _____

OPDRACHT 3 Van een vermenigvuldiging kun je een schema maken. Vul de schema's en antwoorden in.

6	9	20	40	3
54				
		8		24
7	10	100	200	10
	2		20000	9
14				

6 x 9 = _____   43 x 28 = _____
7 x 12 = _____   128 x 219 = _____

OPDRACHT 4

- a. Leg uit waarom je bij behangen (A) de oppervlakte van een muur niet berekent.

Antwoord:

- b. Leg uit waarom je bij het verven van een muur wél de oppervlakte berekent.

Antwoord: _____

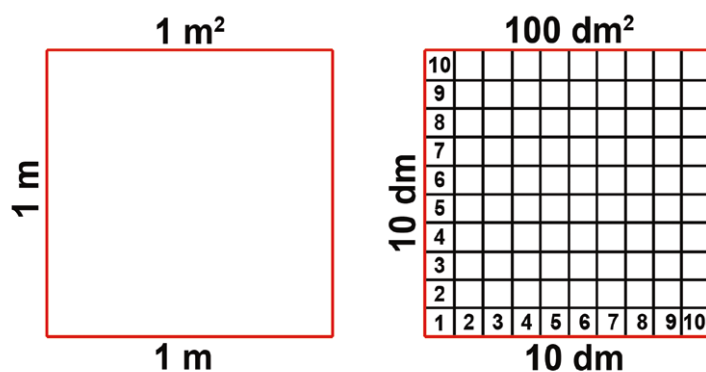

THEORIE

5901

Startvideo**In dit blok:**

- ✦ standaardeenheid voor oppervlakte
- ✦ veel gebruikte meeteenheden voor oppervlakte
- ✦ schatten van oppervlakte
- ✦ oppervlakte berekenen van vierkanten en rechthoeken
- ✦ omtrek

VOORBEELD 1

Je kiest de meeteenheid die het beste past bij de oppervlakte die je moet opmeten. Een vierkante meter is de standaardeenheid voor oppervlakte.

Een vlak van een meter lang en een meter breed heeft een oppervlakte van één vierkante meter. Om aan te geven dat het om vierkante meters gaat, kun je ook m^2 schrijven. De vierkante meter wordt veel gebruikt bij het uitrekenen van de oppervlakte van bijvoorbeeld muren, vloeren, plafonds of tuinen.

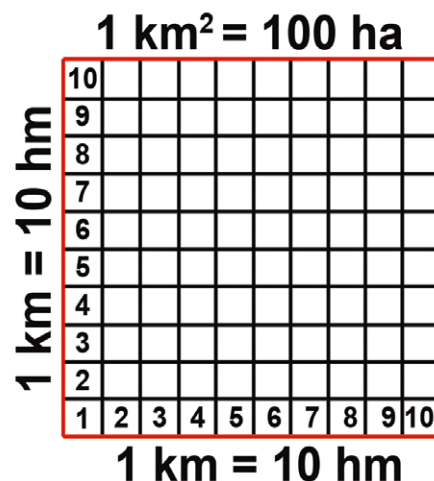
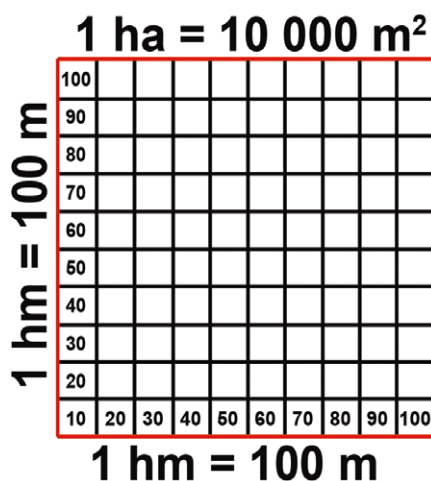
Voor kleinere oppervlaktes kun je kiezen voor vierkante decimeters, vierkante centimeters of vierkante millimeters.

Er passen 100 vierkante decimeters op 1 vierkante meter. Een vierkante decimeter is een honderdste deel van een vierkante meter. Je kunt ook schrijven $1 dm^2$.

En er passen 100 vierkante centimeters op 1 vierkante decimeter. Een vierkante centimeter is een honderdste deel van een vierkante decimeter. Je kunt ook schrijven $1 cm^2$.

En zo kun je doorgaan voor de vierkante millimeter.

VOORBEELD 2

Voor woonwijken, bossen en landbouwgrond wordt vaak een grotere meeteenheid dan de vierkante meter gebruikt: de hectare, of nog groter, de vierkante kilometer. Voor hectare kun je ha schrijven; voor vierkante kilometer km².

Een stuk grond van 100 meter lang en 100 meter breed heeft de oppervlakte van één hectare. Er passen dus 10 000 vierkante meters op een hectare. En er passen honderd hectares op 1 vierkante kilometer. Eén vierkante kilometer is dus 100 hectare.

VOORBEELD 3

Van grillige vormen zoals de vorm van een eiland of een heel land, kun je de oppervlakte niet gemakkelijk berekenen. Je kunt de oppervlakte wel schätzen, door de vorm te bedekken met een meeteenheid.

De vierkante kilometer is een handige meeteenheid voor grote oppervlakten. Daarmee meet je de oppervlakte van landen, van grote steden of grote natuurgebieden.

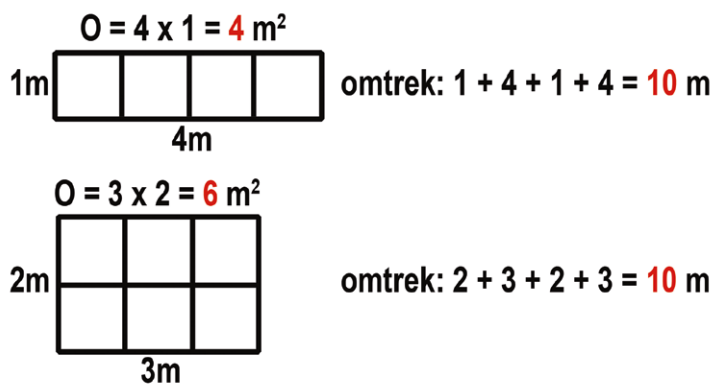
Op de afbeelding wordt het eiland Schiermonnikoog bedekt door rode vierkanten van een vierkante kilometer.

Het past niet precies: soms een beetje teveel en soms een beetje te weinig.

De oppervlakte van Schiermonnikoog is zo geschat ongeveer 43 vierkante kilometer.

De werkelijke oppervlakte van Schiermonnikoog is 43,99 vierkante kilometer.

VOORBEELD 4

Van een vierkant en een rechthoek kun je de oppervlakte berekenen. Voor dit soort figuren geldt de formule **Opp. = lengte x breedte**. Vaak wordt dit afgekort tot **$O = l \times b$** . In de afbeelding zie je een paar voorbeelden.

De **omtrek** van een figuur is de totale lengte van de lijnen om de figuur heen. De omtrek van een figuur heeft niets te maken met de oppervlakte. Twee figuren met verschillende oppervlakte kunnen dezelfde omtrek hebben. En andersom.

- 5902
- 5903
- 5904
- 5905

Filmpjes met uitleg

BASIS

OPDRACHT 5

- a. Hoeveel zonnepanelen liggen er op dit dak?

Oplossing:

Antwoord: _____ panelen.

- b. Elke van deze zonnepanelen heeft een oppervlakte van $1,25 \text{ m}^2$. Wat is de totale oppervlakte aan zonnepanelen?

Oplossing: _____ Antwoord: _____ m^2

- c. Berekeneer wat de oppervlakte van het hele dak ongeveer moet zijn. Gebruik 1 paneel als meeteenheid om er de dakpannen mee te bedekken.

Oplossing:

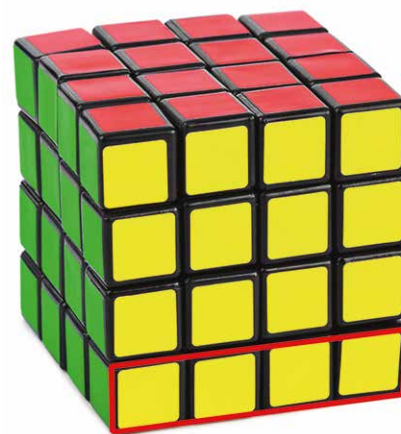

De oppervlakte van het hele dak is ongeveer _____ m^2

OPDRACHT 6 De strook blokjes binnen de rode lijnen heeft een oppervlakte van 9 vierkante centimeter.

- a. Wat is de oppervlakte van het hele gele vlak?

Oplossing: _____

Antwoord _____ cm^2

- b. Hoeveel kanten heeft de kubus?

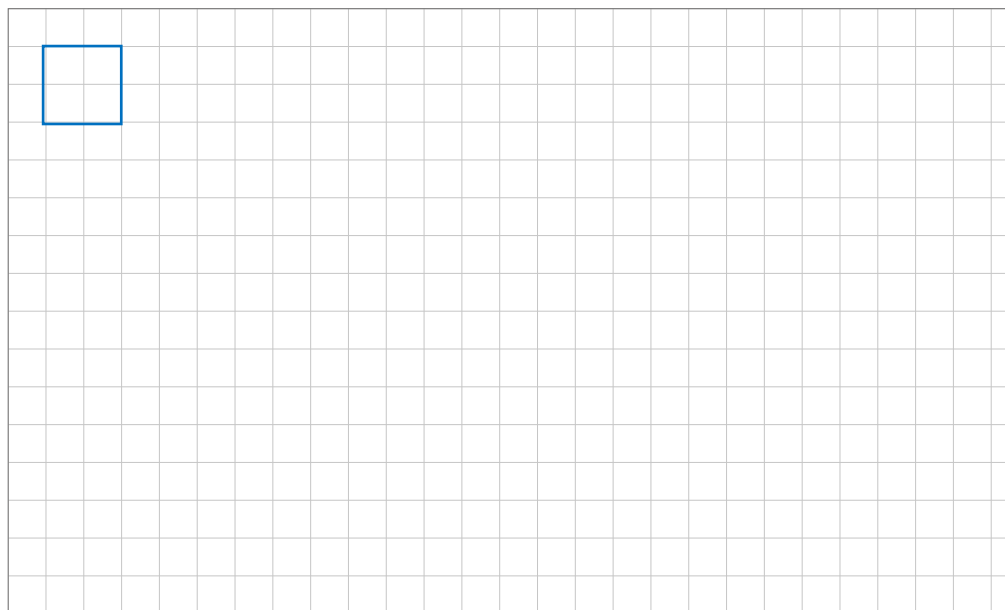
Antwoord: _____ kanten.

- c. Wat is de totale oppervlakte van alle zijden van de kubus bij elkaar?

Oplossing: _____ Antwoord: _____ cm^2

OPDRACHT 7 Het getekende vierkantje op het ruitjespapier stelt 1 vierkante meter voor.

- a. Teken met dit soort vierkantjes drie verschillende figuren A, B en C die een oppervlakte hebben van 12 m^2 . Gebruik het getekende vierkantje in je eerste figuur.

- b. Bereken van ieder figuur de omtrek.

Omtrek A: _____ meter   Omtrek B: _____ meter

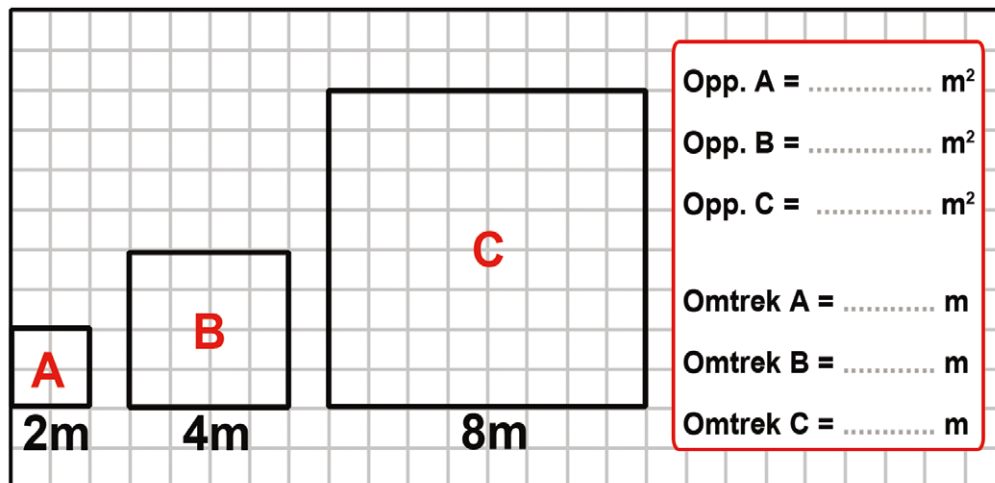
Omtrek C _____ meter.

- c. Maak de volgende zin af:

Omtrek en oppervlakte hebben geen _____ met elkaar.

OPDRACHT 8

- Vul de antwoorden voor oppervlakte en omtrek voor de figuren A, B en C in.
- De lengte en breedte van figuur B zijn 2 x zo groot als van figuur A.
 De lengte en breedte van figuur C zijn 4 x zo groot als van figuur A.
 Maak de volgende zin af:
 Als van een vierkant de lengte (en breedte) 2 x zo groot is als van een ander vierkant, dan is de oppervlakte ..... zo groot.
- Er is een vierkant waarvan de lengte (en breedte) 3 keer zo groot is als van een ander vierkant. Maak de volgende zin af:
 Als van een vierkant de lengte en breedte 3 x zo groot is als van een ander vierkant, dan is de oppervlakte ..... zo groot.

TOEPASSEN

OPDRACHT 9

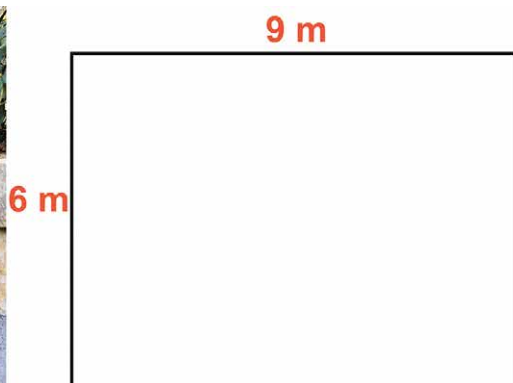

Er gaan op dit dak 18 rijen dakpannen.
 In iedere rij liggen 22 dakpannen.

- Hoeveel dakpannen komen er in totaal op dit dak?
 Oplossing: ..... Antwoord: ..... dakpannen.
- De afmetingen van het dak zijn 5,50 m x 4,50 m
 Hoeveel van dit soort dakpannen gaan er in één vierkante meter?
 Oplossing: .....
 Antwoord: ..... dakpannen per m²

OPDRACHT 10

De tegels die hier worden gelegd, zijn 50 cm x 50 cm.
Het terras is 6 m breed en 9 meter lang.

- a. Hoeveel tegels zijn er voor het hele terras nodig?

Oplossing:

Antwoord: _____ tegels.

- b. Na een dag werken is het terras bijna klaar. Er moeten nog drie hele rijen over de lengte van het terras gelegd worden
Hoeveel tegels zijn er dan nog nodig?

Oplossing:

Antwoord: _____ tegels.

OPDRACHT 11 Neem vier van dit soort schooltafels.

- a. Meet eerst de lengte en breedte op.

Lengte: _____ cm

Breedte: _____ cm

- b. Bereken de oppervlakte van één tafel.

Oplossing: _____ Antwoord: _____ cm²

- c. Bereken de oppervlakte van 4 tafels in vierkante meters.

Oplossing:

Antwoord: _____ m²

- d. Bereken de omtrek van één tafel in meters.

Oplossing: _____ Antwoord: _____ m

- e. Op de afbeelding staan de tafels op drie manieren tegen elkaar aangeschoven. Zet de tafels ook zo neer en meet van A, B en C de omtrek en reken om naar meters.

Omtrek A _____ m Omtrek B _____ m Omtrek C _____ m

- f. Maak de volgende twee zinnen af:

Bij gelijke oppervlakte kan de vorm en _____ van oppervlakken/figuren heel verschillend zijn.

Rechthoekige figuren met gelijke oppervlakte hebben een _____ omtrek naarmate ze langer en smaller zijn.

OPDRACHT 12 Voor een beurs voor een goed doel krijgen de standhouders een tafel met een rok.

- a. De tafels zijn 145 cm lang en 75 cm breed.
Wat is de omtrek van een tafel in centimeters en in meters?

Oplossing:

Antwoord 1): _____ cm Antwoord 2): _____ m

- b. Hoeveel meter 'rok' is er nodig om 15 tafels rondom van een rok te voorzien?

Oplossing: _____ Antwoord: _____ m

- c. Om te bezuinigen wordt één lange kant niet voorzien van een rok. Hoeveel meter rok bespaart dat voor 15 tafels?

Oplossing: _____ Antwoord: _____ m

OPDRACHT 13 Voor een nieuwe woonwijk worden 8100 woningen gebouwd op 3,6 vierkante kilometer.

3,6 km²

- a. Hoeveel hectare is 3,6 vierkante kilometer?

Oplossing: _____ Antwoord: _____ ha

- b. Hoeveel huizen worden er per hectare gebouwd?

Oplossing: _____

Antwoord _____ huizen per hectare.

- c. Hoeveel vierkante meter wordt er per huis gerekend?

Oplossing: _____

Antwoord _____ m² per huis.

- d. Het stuk grond van 3,6 vierkante kilometer is vierkant.

Leg uit waarom dit gunstig is voor de lengte van de vier straten die precies om de wijk heen lopen.

Antwoord: _____

- e. Bij een vierkant zijn de lengte en breedte gelijk. De oppervlakte is lengte keer breedte. De oppervlakte van de vierkante woonwijk is 3,6 km².

Maak een schatting van de lengte (en breedte).

Bereken dan de oppervlakte met jouw schatting.

Probeer in vier pogingen zo dicht mogelijk bij het goede antwoord te komen.

Oplossing schatting 1: _____ Antwoord: _____ km

Oplossing schatting 2: _____ Antwoord: _____ km

Oplossing schatting 3: _____ Antwoord: _____ km

Oplossing schatting 4: _____ Antwoord: _____ km